

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1937 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till bidrag för de svenska trädgårdsodlarnas deltagande i 1937 års nordiska trädgårdsutställning i Köpenhamn.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 182, av herr *Wallén* har hemställts, att riksdagen måtte bevilja 14,000 kronor för de svenska trädgårdsodlarnas deltagande i 1937 års nordiska trädgårdutställning i Köpenhamn samt att dessa medel ställas till den svenska utställningskommitténs förfogande.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för denna framställning, hänvisas till motionen.

Nordiska trädgårdsutställningar ha tidigare anordnats i Stockholm 1897 i samband med den samma år därstädes anordnade konst- och industriutställningen, i Malmö 1900, i Oslo 1907, i Köpenhamn 1912 samt i Göteborg 1923.

1922 års riksdag (prop. nr 1, IX h.t. punkt 97; samt riksdagens skr. nr 9 A punkt 75) har såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för femte nordiska trädgårdsutställningen i Göteborg 1923 å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor, att utgå under villkor, att eventuellt uppstående överskott å utställningen bleve efter Kungl. Maj:ts bestämmande helt eller delvis återburet till statsverket eller reserverat för en senare nordisk trädgårdsutställning.

I skrivelse den 8 februari 1936 har *Sveriges handelsträdgårdsmästarförbund* hos Kungl. Maj:t anhållit om 14,000 kronor av lotterimedel för deltagande i allmänna nordiska trädgårdsutställningen i Köpenhamn 1937.

Det begärda beloppet är avsett att disponeras på följande sätt.

Ordnandet av utställningsområdet	kronor	6,000
Transport från och till bangårdsstationen, uppställning och nedtagning av utställningsföremålen jämte tillsyn under utställningen	»	4,500
Arkitektarvode	»	900
Arvode och dagtraktamente till kommissarien	»	1,000
Sekreterearvode	»	800
Oförutsedda utgifter	»	800

Summa kronor 14,000.

Över förbundets skrivelse har *lantbruksstyrelsen* den 19 februari 1936 avgivit infortrat utlåtande. Lantbruksstyrelsen har erinrat om att å det av 1922

års riksdag beviljade anslaget redovisats en behållning av 12,437 kronor 91 öre, som inlevererats till statskontoret, samt vidare yttrat, bland annat, följande.

»I skrivelse den 31 mars 1927 hemställde bestyrelsen för 23:dje allmänna svenska lantbruksmötet i Stockholm 1930, att Kungl. Maj:t måtte till anordnande av en trädgårdsutställning vid detta lantbruksmöte ställa till bestyrelsens förfogande den ovan nämnda behållningen. I skrivelse den 19 maj 1928, nr 217, anmälde riksdagen, att den med bifall till Kungl. Maj:ts proposition den 3 februari 1928, nr 65, angående statsbidrag till vissa trädgårdsutställningar medgivit, att ovannämnda överskottsmedel finge av lantbruksmötets bestyrelse användas för angivet ändamål. Enligt statsrådsprotokollet vid avlåtande av nämnda proposition hade departementschefen anfört, att med hänsyn till det ovissa värdet över huvud av dylika nordiska trädgårdsutställningar intet torde vara att erinra mot att sagda medel toges i anspråk för ovan angivet ändamål.

Genom nämnda, av riksdagen utan erinran lämnade uttalande torde statsmakterna i viss mån kunna anses hava tagit ställning till frågan om Sveriges deltagande i utställningar av ifrågavarande slag.

Sökandeförbundet har nu i sin framställning anfört, att Sveriges deltagande i den ifrågavarande utställningen ur handelspolitisk synpunkt kunde anses mindre befogat. Denna uppfattning vill lantbruksstyrelsen gärna biträda, då det överhuvudtaget endast är växtexporterande länder, som pläga anordna utställningar utanför eget lands gränser, och Sverige icke är ett växtexporterande land. Emellertid har förbundet som motiv för sin framställning framhållit, att svenska trädgårdsodlare genom deltagande i utställningen skulle dels erhålla impulser till åstadkommande av högre kvalitet på sina produkter och dels beredas tillfälle att studera de danskodlade produkterna och sättet för deras framställande. Häremot får lantbruksstyrelsen invända, att det varken ur den ena eller den andra av de angivna synpunkterna torde vara nödvändigt, att de svenska odlarna själva *utställa* produkter men väl att de *studera* andra länders utställningsföremål. I allt fall lärers sättet för en produkts framställande i allmänhet icke kunna inhämtas på utställningsplatsen utan torde härför erfordras besök på produktionsplatsen. Dessa såsom huvudmotiv av sökandeförbundet framförda skäl för deltagande med utställningsföremål synas sålunda icke tillräckligt övertygande.

De s. k. nordiska trädgårdsutställningarna torde tidigare hava kunnat tillmätas en viss betydelse, särskilt för handelsträdgårdsodlingens utveckling, men huruvida de varit till större gagn än rent nationella utställningar, torde vara tvivel underkastat. Yrkesmän på trädgårdsodlingens område från olika nordiska länder äro nämligen i allmänhet icke främmande för varandras arbeten. Konkurrensen på ifrågavarande område inom de nordiska länderna har särskilt under de tvenne sista decennierna blivit så stark, att den tävlan, man med nordiska utställningar tidigare åsyftade, numera kan åstadkommas icke blott genom inländska, hela landet omfattande utställningar, utan till och med genom helt lokala sådana.

På grund av vad sålunda anförts anser sig lantbruksstyrelsen ur den ekonomiska trädgårdsodlingens synpunkt icke kunna tillstyrka bifall till förevarande framställning. Givetvis vill lantbruksstyrelsen vitsorda betydelsen av samarbete mellan de nordiska länderna å förevarande område. Det synes dock, som om en önskvärd närmare kontakt mellan ifrågavarande näringsidkargrupper inom de nordiska länderna icke behövde förutsätta ett deltagande i utställningen med utställningsföremål.»

Kungl. Maj:t har genom beslut den 29 maj 1936 lämnat ansökningen utan bifall.

Utskottet finner i likhet med lantbruksstyrelsen de nordiska trädgårdsutställningarna icke längre vara av den betydelse, att ett deltagande i desamma ur den svenska trädgårdsodlingens synpunkt är av större intresse. Av den föregående framställningen framgår, att *Kungl. Maj:t* ansett sig böra avslå framställd begäran om bidrag för ifrågavarande ändamål av lotterimedel. Med hänsyn härtill torde enligt utskottets uppfattning skäl ej föreligga att bifalla motionärens yrkande om bidrag av skattemedel för enahanda syfte.

Utskottet.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II: 182 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 mars 1937.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 36.
